

PUBLICACIONS

Redacció

Ens fem ressò de tres llibres que s'han publicat no fa gaire i que ens permeten veure la tecnologia des d'altres perspectives. En el primer, es presenta la biografia novel·lada d'en Joaquim Torrens-Ibern, enginyer industrial. En el segon, tenim una selecció de textos de filosofia de la tecnologia de Mario Bunge, que també tracten la relació entre tecnologia i societat. Finalment, en el tercer, es parla de la transició energètica. Tanca aquest apartat un número especial de la revista *Guix*, que tracta un tema que recentment ha esdevingut d'actualitat, donades les circumstàncies de la pandèmia de la COVID-19.

Els somnis d'un exiliat. La massacre de Tulle Núria Albertí

Núria Albertí narra una història sobre la incertesa d'un exili forçat i la barbàrie del final de la Segona Guerra Mundial. Es tracta, en concret, de la massacre de Tulle, viscuda en primera persona per un dels seus supervivents, un jove enginyer, en Joaquim Torrens-Ibern. És una història real en què, malgrat les circumstàncies adverses, també hi sorgirà l'amor. S'hi narra el dia a dia dels que van emprendre l'exili i, malgrat la guerra, van lluitar pels seus somnis. S'ha reeditat ara en edició digital (*e-book*). No us perdeu *Els somnis d'un exiliat*, de Núria Albertí, enginyera industrial, escriptora i emprenedora.

Els somnis d'un exiliat. La massacre de Tulle

Núria Albertí

Data d'edició: 2020

Descripció: format digital

ASIN: B087JY62VF

Editorial: Àrtic Edicions

Preu: 9,99 € (digital, Kindle)

Enllaç al llibre en format electrònic:

https://www.amazon.es/Els-somnis-dun-exiliat-massacre-ebook/dp/B087JY62VF/ref=mp_s_a_1_1

Més informació de l'autora: <https://albertimvn.wixsite.com/nuriaalberti/>

Filosofia de la tecnologia

Mario Bunge

Edició i traducció d'Antoni Hernández-Fernández

En *Filosofia de la tecnologia* es presenta un recull de textos del físic i filòsof argentí, recentment traspassat, Mario Augusto Bunge (Buenos Aires, 1919 - Montreal, 2020). La traducció, l'edició i la selecció de textos va anar a càrrec d'Antoni Hernández-Fernández, membre de la Societat Catalana de Tecnologia, que fonamentalment es va centrar en bona part del material inclòs en l'edició castellana de *Pseudociència e ideologia* (2013, Editorial Laetoli) i en el volum 7 del *Treatise on basic philosophy* (1985, Reidel Publishing), a més d'un capítol dedicat a la tecnòtica, provinent d'una conferència poc coneguda que Mario Bunge va pronunciar al desembre de 1974 (inclosa a *Filosofia de la tecnologia y otros ensayos*, 2012, Fondo Editorial).

L'obra va néixer com una edició commemorativa del centenari de Mario Bunge, que es va celebrar en una jornada especial l'octubre de 2019 a l'Institut d'Estudis Catalans, en un acte en el qual es va contactar telefònicament amb el mateix Bunge. El llibre té un breu pròleg que Bunge va escriure per a aquesta edició, que, de fet, és un dels seus darrers escrits, així com un pròleg del catedràtic d'economia, i amic personal de Bunge, Alfons Barceló, en el qual el pensador mallorquí reflexionà so-

bre la connexió entre la societat, la tecnologia i l'economia. Barceló prèviament ja havia traduït la primera obra de Bunge al català, el *Diccionari filosòfic* (2017, IEC), de manera que aquesta *Filosofia de la tecnologia* n'és la segona obra bungeana en català. D'altra banda, el llibre obre la col·lecció «Habilis: Tecnologia i Societat», de la Societat Catalana de Tecnologia, que pretén apropar al gran públic temes d'interès que relacionin la tecnologia amb altres disciplines.

Els lectors trobaran, a més de les definicions de *tecnologia* i *pseudotecnologia*, i l'epistemologia bungeana sobre les relacions existents entre ciència, tecnologia i societat, temes tan actuals com l'anàlisi dels models de desenvolupament o el paper de la informàtica en la comunicació i els paradigmes científics en un món globalitzat. Són, en general, reflexions que tenen més de quaranta anys i que, sens dubte, sorprenen per la seva vigència, tot i els enormes canvis tecnològics que han transformat les societats humanes.

L'obra es tanca amb un epíleg de l'editor que intenta actualitzar alguns continguts i suggerir noves lectures, dirigides en especial als docents de tecnologia que creguin que, lluny de demonitzar la tecnologia, cal més que mai una educació tecnològica renovada i que mostri que l'humanisme tecnològic, o tecnohumanisme, no és només possible sinó imprescindible en la societat del segle XXI.

Filosofia de la tecnologia

Mario Bunge; pròlegs de Mario Bunge i Alfons Barceló; edició i traducció d'Antoni Hernández-Fernández

Data d'edició: 2019

Descripció física: 177 p.; 24 cm

Entitats: Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Tecnologia

ISBN: 978-84-9965-484-3 (IEC); 978-84-9880-769-1 (UPC)

Col·lecció: Habilis: Tecnologia i Societat; 1

Editorial: IEC [coedició amb]: Universitat Politècnica de Catalunya

Preu: 18 €

Enllaç al llibre al portal de publicacions de l'IEC:

<https://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?idCatalogacio=32508>

La transició a les renovables. Cap a una energia social i solidària

Jordi Pujol Soler i Carles Riba Romeva

Aquest text planteja un pla per desplegar el canvi cap a un 100% de fonts d'energia renovables, una proposta realitzada en el si de l'associació Col·lectiu per a un Nou Model Energètic i Social Sostenible (CMES). Quin paper ha de tenir l'economia social i solidària en aquesta transició? Com desconstruïm una arquitectura energètica que privatitza els béns comuns naturals i socialitza els costos de la seva nocivitat sobre la població? La perspectiva de la sobirania energètica és clau. L'economia capitalista del creixement ha topat amb els límits de la Terra. Si les nou últimes generacions han consumit el 33% de les reserves de fonts d'energia no renovables, les tres darreres n'hem consumit el 87% d'aquest total. Les conseqüències climàtiques, mediambientals i socials són devastadores i amenacen la nostra vida quotidiana. El llibre també presenta vint-i-cinc iniciatives socioeconòmiques per a la transició i la sobirania energètica, impulsades per entitats que ja caminen cap a la transició ineludible.

La transició a les renovables. Cap a una energia social i solidària

Jordi Pujol Soler i Carles Riba Romeva

Data d'edició: 2019

Descripció física: 132 p.; 16,5 cm

ISBN: 978-84-1682-863-0

Col·lecció: Eines

Editorial: Pol·len Edicions

Preu: 10 €

Enllaç al web de Pol·len Edicions:

<https://pol-len.cat/llobres/la-transicio-a-les-renovables-cap-a-una-energia-social-i-solidaria/>

Guix, 453: Pràctiques docents digitals

(març 2019)

Justament un any abans de l'estat d'alarma degut a la pandèmia del coronavirus, al març de 2019, aparegué un número especial de la revista *Guix* (Editorial Graó) dedicat a les

Pràctiques docents digitals. Com molts altres materials sobre el tema, va ser una publicació que va passar desapercibuda i que, a hores d'ara, val la pena donar-li un cop d'ull, sense ànim revisionista sinó més aviat des d'una lectura constructiva i impregnada de la nostra experiència recent. Hem après molt, per força. De fet, justament el número de maig de 2020 de la mateixa revista *Guix* (466) s'ha dedicat a un *Especial en temps de confinament* que, malauradament, no entra a fons en la qüestió clau de la digitalització dels centres, excepte en un parell d'articles que superficialment tracten de com passar de la docència presencial a la virtual, i se centra més en components emocionals i pedagògics, imprescindibles també a la praxi educativa, però que no aprofundeixen en l'oblidada comunicació tecnològica en l'àmbit escolar.

Tornant al número de 2019, per començar, la mestra Alicia Nimo alertà, en un breu article de reflexió, sobre la necessitat d'abordar la innovació educativa des d'una «intensa formació i rigorosa reflexió que ens doti de criteri» per tal de triar les eines més escaients a la nostra aula. Tot el contrari del que ha succeït, en general, en uns claustres que han improvisat massa, si bé en un inici forçats per la situació, després, en un segon termini, amb més temps, sense una reflexió pausada respecte les eines tecnològiques disponibles i les emprades en l'avaluació o el seguiment de les classes virtuals.

La reflexió de José Blas García sobre l'ensenyament centrat en l'alumnat ens sembla ara òbvia, però ha calgut tota una pandèmia per a adonar-nos que és l'alumne qui aprèn, tot sol, amb l'acompanyament, per descomptat, dels docents i dels pares, o tutors. Es troba a faltar, però, que Blas García fes menció de les eines digitals. És un oblit de la tecnologia que ara tothom consideraria imperdonable: quin paper té la tecnologia en la personalització de l'aprenentatge? Crucial, i poc analitzat en detall.

La secció «A fons» és la que té un contingut que permet una especulació tecnopedagògica més gran. Més enllà de les dues propostes sobre jocs de taula i drons, i l'animació lectora —segurament estratègies recuperades per moltes famílies en el confinament, a excepció, és clar, del vol de drons—, Diana Marín i Maria Isabel Vidal fan una reflexió sobre les «Estratègies docents davant la digitalització» que es podria matissar molt, ja que l'escola no només ha de donar resposta a les necessitats de l'alumnat, com es promulga, sinó també a les famílies que, depenent del cas, evidentment, no s'han sentit en general gaire acompanyades en la nova tasca docent que han hagut d'assumir virtualment, a temps complet. És a dir, la docència digital no és només tenir les eines tecnològiques (ordinador, Inter-

net), que és un prerrequisit imprescindible, sinó saber-les emprar i tenir els espais mentals per a desenvolupar aquest acompanyament. Com que, d'una banda, no hi ha hagut la preocupació de formar les famílies al llarg dels anys (des dels centres, AMPA...), i de l'altra, s'han donat situacions domèstiques complexes (de teletreball, casos de malaltia...) durant el confinament, la tasca dels pares i mares ha estat molt complicada, si més no frustrant.

Per acabar, el tractament anecdòtic a la pedagogia de les «exposicions digitals» requereix una reconsideració profunda. Ara, amb el confinament, totes les presentacions dels alumnes han estat digitals! Se'ls ha demanat des de cada matèria que fessin vídeos, animacions, *stop-motions*... Com apunten Domingo, Casino i Monsalve, les exposicions digitals són més que una eina comunicativa, ja que entren de ple en la realitat sociotecnològica de l'alumnat. Afegiríem, són una necessitat i no només dels docents de tecnologia!

Poc més a dir, però de ben segur que ara ens mirarem amb altres ulls bona part de tot el que s'havia escrit sobre la digitalització educativa. Cal destriar el gra de la palla. Ens toca revisar com ens comuniquem tecnològicament i, especialment, en les aules virtuals, o «virtualitzades» a la força.

Guix, 453: *Pràctiques docents digitals*
(març 2019)

Data d'edició: 2019

Descripció: format paper i format digital

ISSN: 0213-8581

Editorial: Editorial Graó

Preu: 8,40 € (paper); 4,20 € (digital, PDF)

Enllaç al web de l'Editorial Graó:

<https://cat.grao.com/ca/producte/revista-guix-453-marc-19-practiques-docents-digitals-gu453/>

